C/2026/4649

23.9.2026

Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalgs udtalelse

Bemærkninger fra erhvervslivet og civilsamfundet til revisionen af forordning (EU) nr. 651/2014 om statsstøtte (den generelle gruppefritagelsesforordning)

(initiativudtalelse)

(C/2026/4649)

Ordfører: **Giuseppe GUERINI**

Rådgiver	Samuel CORNELLA (for ordføreren)
Vedtaget på plenarforsamlingen	19.2.2026
Retsgrundlag	Forretningsordenens artikel 52, stk. 2
Kompetence	Sektionen for Det Indre Marked, Produktion og Forbrug
Vedtaget i sektionen	19.5.2026
Vedtaget på plenarforsamlingen	17.6.2026
Plenarforsamling nr.	606
Resultat af afstemningen (for/imod/hverken for eller imod)	215/0/4

1. Konklusioner og anbefalinger

DET EUROPÆISKE ØKONOMISKE OG SOCIALE UDVALG (EØSU)

1.1. **bifalder** Kommissionens længe ventede forslag om at modernisere den generelle gruppefritagelsesforordning og støtter de overordnede mål med revisionen, navnlig at forenkle de lovgivningsmæssige rammer, præcisere reglerne om statsstøtteundtagelser og tilpasse dem til den økonomiske, sociale og teknologiske udvikling;

1.2. **mener**, at forslaget skaber en passende balance mellem innovation og kontinuitet. Selv om den reviderede tekst indeholder mange nye elementer og ajourføringer på det lovgivningsmæssige område, fastholdes den grundlæggende struktur og logik i gruppefritagelsesforordningen, som har ligget til grund for Kommissionens godkendelse af visse kategorier af statsstøtte i de seneste år;

1.3. **glæder sig over**, at den reviderede ramme formår at tilpasse sig nye politiske prioriteter, generelle politiske mål, konkurrencen og nye samfundsmæssige behov, samtidig med at retssikkerheden bevares;

1.4. **glæder sig** især over, at der lægges stor vægt på forenkling, hvilket er i overensstemmelse med Kommissionens bredere mål om at mindske bureaukratiet og overholdelsesomkostningerne for virksomhederne. I den henseende bifalder udvalget, at der i højere grad gøres brug af forenklede omkostningsformer;

1.5. **bemærker**, at forordningen på trods af forenklingen af den reviderede tekst fortsat er lang, kompleks og teknisk krævende. I lyset heraf bør såvel Kommissionen som medlemsstaterne investere tilstrækkeligt i uddannelse og kapacitetsopbygning inden for de nationale, regionale og lokale forvaltninger, navnlig de forvaltninger, som også arbejder med andre spørgsmål end blot erhvervsincitamenter;

1.6. **mener**, at en udvidelse af den generelle gruppefritagelsesforordning til også at omfatte landbrugssektoren er en vigtig nyskabelse. Udvalget understreger samtidig, at der er behov for at sikre en passende koordinering mellem den generelle gruppefritagelsesforordning og de specifikke regler i gruppefritagelsesforordningen for landbruget;

1.7. **bifalder** den længe ventede anerkendelse af sociale virksomheder i den reviderede ramme som et særdeles positivt skridt, der fuldt ud er i tråd med Kommissionens handlingsplan for den sociale økonomi og anbefalingen i Lettarapporten. Men for at kunne maksimere potentialet i denne innovation og gøre den forenelig med andre initiativer fra Kommissionen bør man i definitionen af »social virksomhed« anvende samme ordlyd som i handlingsplanen for den sociale økonomi, hvor kravene til identificering af »socialøkonomiske enheder« fastsættes;

1.8. **påpeger**, at medtagelsen af bestemmelser til støtte for sociale og betalbare boliger både er nyttig og i fuld overensstemmelse med EU's nuværende politiske prioriteter på dette område. Udvalget understreger i den forbindelse betydningen af at sikre sammenhæng mellem disse bestemmelser og Kommissionens nylige arbejde vedrørende socialt boligbyggeri inden for rammerne af afgørelse (EU) 2025/2630 ([1]) af 16. december 2025;

1.9. **mener**, at den øgede støtte til dårligt stillede arbejdstagere og personer med handicap i den generelle gruppefritagelsesforordning er et værdifuldt forsøg på at finde en kompleks og hårfin balance mellem på den ene side ønsket om at fremme disse gruppers fulde og betingelsesløse deltagelse i arbejdsmarkedet og på den anden side ønsket om at sikre passende beskyttelsesmekanismer. Udvalget påpeger samtidig, at kriterierne for social ansvarlighed og lovgivningen om beskyttelse af arbejdstagerne skal overholdes af modtagerne af statsstøtte i henhold til den generelle gruppefritagelsesforordning;

1.10. **foreslår** i den forbindelse, at artikel 48 i Kommissionens forslag ud over beskyttet beskæftigelse også bør omfatte »sociale virksomheder, der beskæftiger sig med integration på arbejdsmarkedet«, hvor mindst 30 % af de fastansatte kommer fra dårligt stillede grupper;

1.11. **finder** bestemmelserne om finansielle formidlere nyttige, for så vidt som de forsøger at skabe balance mellem at muliggøre en effektiv anvendelse af finansielle instrumenter gennem finansielle formidlere og at forhindre den konkurrenceforvridning, der opstår som følge af, at der tildeles al for meget støtte til sådanne institutioner i processen. Udvalget påpeger, at erfaringerne fra covid-19-krisen viser, hvor vigtig en rolle finansielle formidlere kan spille med hensyn til hurtigt at yde effektiv støtte til virksomheder.

2. Indledning og baggrund

2.1. Den 25. februar 2026 iværksatte Kommissionen en offentlig høring om det længe ventede forslag til revision af den generelle gruppefritagelsesforordning, dvs. Kommissionens forordning (EU) nr. 651/2014 ([2]).

([1]) Kommissionens afgørelse (EU) 2025/2630 af 16. december 2025 om anvendelse af bestemmelserne i artikel 106, stk. 2, i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde på statsstøtte i form af kompensation for offentlig tjeneste ydet til visse virksomheder, der har fået overdraget at udføre tjenesteydelser af almindelig økonomisk interesse, og om ophævelse af afgørelse 2012/21/EU (EUT L, 2025/2630, 19.12.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2025/2630/oj).

([2]) Kommissionens forordning (EU) nr. 651/2014 af 17. juni 2014 om visse kategorier af støttes forenelighed med det indre marked i henhold til traktatens artikel 107 og 108 (EUT L 187 af 26.6.2014, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2014/651/oj).

2.2. Som bekendt fastsættes det i den generelle gruppefritagelsesforordning, at bestemte kategorier af statsstøtte er forenelige med EU's regler, hvis de opfylder visse betingelser, og at de er fritaget fra forudgående anmeldelse til og godkendelse af Kommissionen.

2.3. Den generelle gruppefritagelsesforordning giver således medlemsstaterne mulighed for hurtigt at yde effektiv støtte, forudsat at de betingelser, der begrænser konkurrencefordrejninger i det indre marked, er opfyldt. Den generelle gruppefritagelsesforordning udgør i øjeblikket retsgrundlaget for ca. 69 % af den samtlige statsstøtte, der ydes i EU ([3]).

2.4. Kommissionen har som overordnet mål at forenkle og strømline den generelle gruppefritagelsesforordning ved at mindske den administrative byrde og indføre en slankere struktur, der er lettere at fortolke for både de støttetildelende myndigheder og støttemodtagerne.

2.5. Kommissionens forslag har ligeledes til formål at tilpasse den generelle gruppefritagelsesforordning til den aktuelle sociale, markedsmæssige og teknologiske udvikling og skabe større fleksibilitet med hensyn til, hvordan støtteforanstaltninger udformes, samtidig med at retssikkerheden opretholdes.

2.6. I den forbindelse har Kommissionen opfordret medlemsstaterne og alle øvrige interesserede parter til hurtigt at fremsætte deres bemærkninger til udkastet med det endelige mål at få den nye generelle gruppefritagelsesforordning vedtaget med henblik på ikrafttrædelse den 1. januar 2027, da den nuværende generelle gruppefritagelsesforordning udløber ved udgangen af 2026.

2.7. I de følgende punkter giver EØSU som repræsentant for de europæiske virksomheder og civilsamfundet sit bidrag til den igangværende reform af den generelle gruppefritagelsesforordning.

3. **Generelle og særlige bemærkninger**

3.1. EØSU bifalder Kommissionens længe ventede forslag om at modernisere den generelle gruppefritagelsesforordning. Udvalget støtter de overordnede mål med revisionen, navnlig udvidelse af anvendelsesområdet for fritagne støttekategorier, forenkling af de lovgivningsmæssige rammer, tilpasning til den økonomiske, sociale og teknologiske udvikling og præcisering af reglerne om statsstøtteundtagelser.

3.2. EØSU understreger, at Kommissionens omfattende indledende høringer om den generelle gruppefritagelsesforordning har været yderst nyttige, da de øger gennemsigtigheden og giver interessenterne mulighed for at redegøre for deres synspunkter og forventninger, hvilket er særligt vigtigt, eftersom den generelle gruppefritagelsesforordning er en kommissionsforordning.

3.3. Udvalget understreger, at den generelle gruppefritagelsesforordning i øjeblikket udgør retsgrundlaget for hovedparten af den statsstøtte, der ydes i det indre marked. I betragtning heraf er det afgørende, at den generelle gruppefritagelsesforordning strømlines og forenkles i overensstemmelse med høringsresultaterne, ifølge hvilke 35,79 % af respondenterne ønsker mindre bureaukrati, og 40,90 % ønsker en generel gruppefritagelsesforordning, der er mere læser- og brugervenlig.

3.4. EØSU mener, at forslaget skaber en passende balance mellem innovation og kontinuitet. Selv om den reviderede tekst omfatter en lang række nye elementer og ajourføringer på det lovgivningsmæssige område, fastholdes den grundlæggende struktur og logik i gruppefritagelsesforordningen, som har ligget til grund for Kommissionens godkendelse af visse kategorier af statsstøtte i de seneste år. Udvalget glæder sig over, at den reviderede ramme formår at tilpasse sig nye politiske prioriteter, generelle politiske mål og nye samfundsmæssige behov, samtidig med at man bevarer retssikkerhed og en fair konkurrence mellem virksomhederne. Ved at sikre, at øget fleksibilitet ledsages af beskyttelsesforanstaltninger mod divergerende nationale praksisser, bliver det nemmere at opretholde lige vilkår.

([3]) Kommissionens pressemeddelelse af 26. februar 2026, Kommissionen ønsker bemærkninger til udkast til ny generel gruppefritagelsesforordning for statsstøtte.

3.5. EØSU glæder sig især over, at der lægges stor vægt på forenkling, hvilket er i overensstemmelse med Kommissionens bredere mål om at mindske bureaukratiet og overholdelsesomkostningerne for virksomhederne. I den forbindelse glæder udvalget sig over, at der i højere grad anvendes forenklede omkostningsformer, såsom finansiering efter fast takst, enhedsomkostninger eller faste beløb, hvilket i væsentlig grad kan reducere den administrative byrde for både de tildelende myndigheder og støttemodtagerne, samtidig med at der opretholdes passende beskyttelsesforanstaltninger for anvendelsen af offentlige midler.

3.6. EØSU bemærker, at selv om den reviderede tekst omfatter vigtige forenklinger, er forordningen fortsat lang, kompleks og teknisk krævende. Derfor bør Kommissionen og medlemsstaterne investere tilstrækkeligt i uddannelse og kapacitetsopbygning inden for de nationale, regionale og lokale forvaltninger, navnlig de forvaltninger, som også arbejder med andre spørgsmål end blot erhvervsincitamenter, således at flere offentlige myndigheder bliver i stand til fuldt ud at udnytte de muligheder, som den generelle gruppefritagelsesforordning giver, og undgå i alt for høj grad at afhænge af de enklere og mindre byrdefulde de minimis-regler.

3.7. EØSU går ind for, at der udarbejdes en vejledning for den reviderede generelle gruppefritagelsesforordning som foreslået af Kommissionen. Ideelt set bør vejledningen udformes som en kommenteret udgave af retsakten og yde praktisk støtte til både de støttetildelende myndigheder og støttemodtagerne, navnlig SMV'er, som kan have begrænset administrativ kapacitet. Udvalget mener, at en sådan vejledning regelmæssigt bør ajourføres for at afspejle den specifikke udvikling i gennemførelsen og EU-Domstolens relevante retspraksis. EØSU opfordrer derudover Kommissionen til at gennemføre en offentlig høring om udkastet til vejledning, inden den officielt offentliggøres.

3.8. EØSU mener, at en udvidelse af den generelle gruppefritagelsesforordning til også at omfatte landbrugssektoren er en vigtig nyskabelse. Samtidig understreger udvalget, at det er nødvendigt at sikre en passende koordinering mellem den generelle gruppefritagelsesforordning og de specifikke regler i gruppefritagelsesforordningen for landbruget. Formålet hermed er at sikre sammenhæng og juridisk klarhed for de offentlige myndigheder og økonomiske aktører og samtidig forhindre uberettiget kumulering af støtte.

3.9. EØSU mener, at anerkendelsen af sociale virksomheder inden for den reviderede ramme er et særdeles positivt skridt, som er i tråd med Kommissionens handlingsplan for den sociale økonomi og anbefalingen i Lettarapporten. Udvalget glæder sig over, at sociale virksomheder anerkendes både i afsnittet om definitioner og på et mere overordnet plan som potentielle modtagere af yderligere støtte, hvilket afspejler deres særlige rolle og mission. Men for at kunne maksimere potentialet i denne nyudvikling og gøre den forenelig med andre initiativer fra Kommissionen bør man i definitionen af »social virksomhed« anvende samme ordlyd som i handlingsplanen for den sociale økonomi, hvor kravene til identificering af »socialøkonomiske enheder« fastsættes.

3.10. EØSU bemærker, at en medtagelse af de sociale virksomheder i de forskellige foranstaltninger i stedet for at begrænse dem til et særskilt afsnit udgør en behørig anerkendelse af deres bidrag til økonomien som helhed. Udvalget glæder sig også over den udtrykkelige anerkendelse af strukturelle markedssvigt, der påvirker sociale virksomheders adgang til finansiering.

3.11. EØSU påpeger, at medtagelsen af bestemmelser til støtte for sociale og betalbare boliger er i fuld overensstemmelse med EU's nuværende politiske prioriteter på dette område. I den forbindelse understreger udvalget betydningen af at sikre sammenhæng mellem disse bestemmelser og Kommissionens nylige arbejde vedrørende socialt boligbyggeri inden for rammerne af afgørelse (EU) 2025/2630 af 16. december 2025 om ophævelse af afgørelse 2012/21/EU om tjenesteydelser af almindelig økonomisk interesse.

3.12. EØSU mener, at den opmærksomhed, der rettes mod opkvalificering og omskoling af arbejdstagere i artikel 44 i udkastet til forslag, er et særligt positivt element i revisionen af den generelle gruppefritagelsesforordning og er i tråd med en effektiv »social markedsøkonomi« som fastsat i traktaterne. Udvalget er imidlertid betænkelig ved artikel 44, stk. 3, da den risikerer uretmæssigt at begrænse muligheden for at yde støtte til de former for uddannelse, som virksomhederne er forpligtet til at tilbyde for at opfylde nationale krav. EØSU foreslår derfor at slette artikel 44, stk. 3, for at lette adgangen til økonomisk støtte til disse former for uddannelse og øge incitamenterne for erhvervslivet til at investere i opkvalificering og omskoling.

3.13. EØSU mener, at øget støtte til dårligt stillede arbejdstagere og personer med handicap i den generelle gruppefritagelsesforordning tjener det værdifulde mål at fremme disse gruppers fulde og betingelsesløse deltagelse i arbejdsmarkedet. Sociale virksomheders erfaringer med reintegration på arbejdsmarkedet illustrerer socialøkonomiens potentiale for social og beskæftigelsesmæssig inklusion af sårbare grupper, hvilket bør afspejles i de specifikke støtteforanstaltninger. Med hensyn til forholdet mellem den generelle gruppefritagelsesforordning og beskæftigelsen understreger EØSU, at kriterierne for socialt ansvar bør overholdes af de støttemodtagende virksomheder.

3.14. EØSU mener, at muligheden for at yde støtte til kriseramte virksomheder under visse begrænsede omstændigheder inden for rammerne af den generelle gruppefritagelsesforordning er et positivt skridt i forhold til den tidligere tilgang, hvor en sådan støtte blev betragtet som stærkt konkurrencefordrejende, og der udelukkende var mulighed for at yde støtte inden for den særlige retlige ramme for rednings- og omstruktureringsstøtte. De foreslåede undtagelser er ganske vist fortsat ret begrænsede, men EØSU bifalder ikke desto mindre, at de kan anvendes til at støtte innovative virksomheder med et stort vækstpotentiale, som står over for vanskeligheder i de indledende faser. Selv om forslaget til den generelle gruppefritagelsesforordning fortsat er udformet på en måde, der muliggør stor støtte til virksomheder i den tidlige F&U-fase, er mulighederne for støtte til teknologisk opskalering, som f.eks. pilotanlæg og banebrydende industrianlæg, mere begrænsede. EØSU foreslår derfor, at der oprettes en særlig kategori, eller at de eksisterende kategorier udvides til finansiering af industrielle demonstrationsprojekter.

3.15. EØSU mener, at bestemmelserne om finansielle formidlere er nyttige, for så vidt som de søger at skabe balance mellem at muliggøre en effektiv anvendelse af finansielle instrumenter — såsom garantier, lån og kapitaltilførsler — gennem finansielle formidlere og at forhindre konkurrenceforvridninger i form af overdreven støtte til sådanne institutioner i forbindelse med kanalisering af midler til støttemodtagerne. Udvalget påpeger, at erfaringerne fra covid-19-krisen viser, hvor vigtig en rolle finansielle formidlere kan spille med hensyn til hurtigt at yde effektiv støtte til virksomheder.

3.16. EØSU glæder sig over strømliningen af reglerne om infrastrukturstøtte — herunder oprettelsen af ét samlet afsnit, der omfatter forskellige typer infrastruktur — som det betragter som et særligt positivt skridt. Udvalget understreger, at lokal infrastruktur kan være afgørende for at styrke tjenesteydelser af almen økonomisk interesse på lokalt plan i overensstemmelse med de anbefalinger, der fremsættes i Enrico Lettas rapport om betydningen af at sikre borgernes ret til at forblive og bo det sted, som de selv vælger i EU.

3.17. Tilsvarende mener EØSU, at den generelle gruppefritagelsesforordning mere konsekvent bør afspejle permanente territoriale begrænsninger for øer og fjerntliggende områder, eftersom forordningen allerede anerkender særlige territoriale forhold i forbindelse med regional udvikling. Udvalget mener derfor, at der er behov for en mere fleksibel ramme for regionalstøtte, der giver mulighed for større fleksibilitet, når det gælder kumulering af støtte, højere støtteintensitet og mere hensigtsmæssige kompensationsmekanismer for omkostninger forbundet med en afsides beliggenhed.

3.18. EØSU ønsker at få en bedre forståelse af, hvordan den generelle gruppefritagelsesforordning kan udvikle sig i fremtiden, som bebudet i forslaget, for at sikre sammenhæng mellem og samordning af den generelle gruppefritagelsesforordning og den fremtidige flerårige finansielle ramme (FFR). Som Kommissionen selv udtrykker det, tilstræbes der med FFR en gnidningsløs kombination af EU-midler og nationale midler. En bedre afstemning af statsstøttereglerne med EU's finansielle instrumenter, navnlig fonden for konkurrenceevne, vil muliggøre en mere effektiv anvendelse af nationale midler og EU-midler med henblik på at opfylde EU's prioriteter og strategiske mål, samtidig med at der trækkes på både EU-midler og nationale midler for at nå fælles og strategiske langsigtede mål.

3.19. EØSU understreger betydningen af at sikre sammenhæng mellem og samordning af statsstøttereglerne og EU's industripolitik for at undgå produktivitetstab og fragmentering i hele det indre marked. I lyset heraf opfordrer udvalget Kommissionen til at udvikle værktøjer, som omfatter større koordinering på EU-plan for at minimere fejltildeling, forbedre produktiviteten og samtidig øge integrationen af EU-landenes økonomier ([4]).

([4]) Se punkt 3.3.3 i EØSU's udtalelse om Konkurrencepolitik som fundamentet for EU's konkurrenceevne, EUT C (EUT C, C/2025/1182, 21.3.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/1182/oj21.3.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/1182/oj).

3.20. Afslutningsvis understreger EØSU, at statsstøtte, der ydes til virksomheder, og som er fritaget i henhold til den generelle gruppefritagelsesforordning, bør sikre fair konkurrence mellem virksomhederne i det indre marked og være i overensstemmelse med målet om at beskytte beskæftigelse af høj kvalitet og arbejdstagernes rettigheder. I den forbindelse anmoder EØSU Kommissionen om at revurdere foranstaltningen i artikel 24 i udkastet til forslag vedrørende »støtte i form af gunstig behandling af aflønning i form af aktieoptioner og warrants« for at sikre, at den er i overensstemmelse med arbejdsmarkedslovgivningen, arbejdstagernes rettigheder og de nationale regler om løn og social sikring.

Bruxelles, den 17. juni 2026.

Séamus BOLAND
Formand
for Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg